

**Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus
eduskunnalle vaalirahoituksen valvonnasta
vuoden 2011 eduskuntavaaleissa**

K 18/2011 vp

**Valtiontalouden tarkastusviraston kertomus
eduskunnalle vaalirahoituksen valvonnasta vuoden 2011
eduskuntavaaleissa**

L1798-6257
ISSN 1798-6257 (nid.)
ISSN 1798-6265 (PDF)
Edita Prima Oy
Helsinki 2011

Eduskunnalle

Valtiontalouden tarkastusvirasto on valvonut vuoden 2011 eduskuntavaaleissa ehdokkaan vaalirahoituksesta annetussa laissa (273/2009) säädetyn vaalirahoituksen ja vaalikampanjan kulujen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista laissa säädetyllä tavalla.

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa

ehdokkaan vaalirahoituksesta annetun lain 10 § 3 momentin nojalla eduskunnalle vaalikohtaisen kertomuksen saamistaan vaalirahoituseräluovutuksista ja toiminnastaan ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa (vaalirahoituksen valvontakertomus).

Helsingissä 15. joulukuuta 2011

Pääjohtaja Tuomas Pöysti

Tilintarkastuspäällikkö Jaakko Eskola

Pääasiallinen sisältö

Kaikki vuoden 2011 eduskuntavaalien ilmoitusvelvolliset eli kansanedustajiksi valitut ja vaalien tulosta vahvistettaessa varaedustajaksi määrättyt ovat jättäneet ehdokkaan vaalirahoituksesta annetussa laissa säädetyn vaalirahoitusilmoituksen.

Vaalirahoituslain mukaiseen määräaikaan mennessä ilmoitusta ei ollut jättänyt neljä ilmoitusvelvollista. Kaikki vaalirahoitusilmoitukset olivat saapuneet tarkastusvirastoon 22.6.2011 mennessä eli kaksi päivää vaalirahoituslain tarkoittaman määräajan jälkeen.

Ilmoitusten käsittelyn ja tarkastusten yhteydessä tarkastusvirasto pyysi 31 ilmoitusvelvollista täydentämään tai korjaamaan tekemäänsä ilmoitusta. Korjaukset liittyivät pääsääntöisesti puutteisiin kulujen tai rahoituksen erittelytiedoissa.

Tarkastusvirasto pyysi 43 ilmoitusvelvolliselta selvityksiä vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuudesta. Selvityspyyntöjen tavoitteena oli varmentaa vaalirahoitusilmoituksissa

esitettyjä tietoja. Selvityspyyntöjen perusteena ei ollut epäily vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuudesta. Saadut selvitykset ovat viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 15 kohdan nojalla salassa pidettäviä.

Tarkastusvirastolle ei tehty vuoden 2011 eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoituksiin liittyviä kanteluita. Eduskunnan oikeusasiamies siirsi kaksi sille tullutta kantelua Valtiontalouden tarkastusviraston käsiteltäväksi. Kanteluiden perustella tarkastusvirasto pyysi ja sai asianomaisilta ilmoitusvelvollisilta selvitykset.

Kertomuksessa käsitellään yleisesti vaalirahoituslain toimivuutta.

Ilmoitusten käsittelyn tai saatujen selvitysten ja täydennysten perusteella Valtiontalouden tarkastusviraston tietoon ei ole tullut seikkoja, joiden perusteella tarkastusvirastolla olisi syytä epäillä vastaanottamisensa ilmoitusten oikeellisuutta.

Sisällys

1	Vaalirahoitusilmoituksissa ja vaalirahoitusvalvonnassa eduskuntavaaleissa 2011 sovellettava lainsäädäntö	9
1.1	Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) yleinen sisältö	9
1.2	Ilmoitusvelvolliset vuoden 2011 eduskuntavaaleissa	11
1.3	Vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavat tiedot	12
1.4	Ehdokkaan vaalirahoituksen rajoitukset	14
1.5	Vaalirahoituslaissa määriteltyjen toimijoiden velvollisuudet ja vastuut	15
2	Vaalirahoitusvalvonta Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävänä	17
2.1	Valvonnan kohde	17
2.2	Tarkastusviraston toimenpiteet vaalirahoituslain toimeenpanossa vuoden 2011 eduskuntavaaleissa	18
2.3	Eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten valvonnassa käytetyt kriteerit	19
2.4	Valvontatoimivaltuuksien rajoitukset	20
3	Valtiontalouden tarkastusviraston saamat ilmoitukset ja toimenpiteet ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa	21
3.1	Ennakkoilmoitukset	21
3.2	Vaalirahoitusilmoitukset	22
3.3	Jälki-ilmoitusvelvollisuudet	23
3.4	Vaalirahoitusilmoituksiin liittyvät selvityspyynnöt	24
3.5	Vaalirahoitusilmoitusten täydentäminen	25
3.6	Kantelut vaalirahoitusilmoituksista	26
3.7	Yleisiä huomioita vaalirahoitusilmoituksista	27
3.8	Yleisiä huomioita vaalirahoituslain toimivuudesta	28
4	Johtopäätökset	29

1 Vaalirahoitusilmoituksissa ja vaalirahoitusvalvonnassa eduskuntavaaleissa 2011 sovellettava lainsäädäntö

1.1 Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta (273/2009) yleinen sisältö

Laki ehdokkaan vaalirahoituksesta (vaalirahoituslaki) tuli voimaan 1.5.2009 ja sitä sovellettiin ensimmäistä kertaa kokonaisuudessaan vuoden 2009 uusituissa kunnallisvaaleissa. Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa sovellettavaan vaalirahoituslakiin tehtiin muutoksia muutossäädöksellä (684/2010) vaalirahoituslain 3 §:n 4 momenttiin, 4 §:n, 6 §:n, ja 12 §:n momentteihin sekä lisättiin lakiin uusi 11a §. Muutoksia ja niiden vaikutuksia eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten sisältöön käsitellään jäljempänä.

Lain tavoitteena on lisätä vaalirahoituksen avoimuutta ja tietoa ehdokkaiden mahdollisista sidonnaisuuksista.

Vaalirahoituslailla säädellään poliittisen toiminnan rahoitusta. Lain perustelujen mukaan säätelyn keskeinen tavoite on ehkäistä korruptiota ja taata riittävät voimavarat poliittisen järjestelmän toiminnalle. Tällä tavalla edistetään kansanvaltaa ja sitä kohtaan tunnettua luottamusta. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan mukaan avoimet ja rehelliset vaalit ovat toimivan länsimaisen demokratian kulmakivi. Yksi keskeinen osa avoimuutta on perustuslakivaliokunnan mukaan se, että äänestäjillä on mahdollisuus saada tietää, mistä puolueet tai muut ehdokkaita asettavat mielipidesuunnat ovat saaneet kampanjaansa merkittävää rahoit-

tusta, koska voimakas taloudellinen riippuvuus yhdestä rahoittajatahosta voi synnyttää epäilyksiä rahoittajan pyrkimyksistä vaikuttaa epäasiallisesti ehdokkaita asettavan tahon harjoittamaan politiikkaan (Perustuslakivaliokunnan mietintö PeVM 2/2009 vp.). Ilmoitusvelvollisuus lisää julkista tietoa ehdokkaiden mahdollisista sidonnaisuuksista. Ilmoitusvelvollisuuden odotetaan myös rajoittavan ehdokkaiden vaalikampanjoiden kulujen kasvua.

Kun ilmoitusvelvollisuudesta on säädetty lailla, sen rikkominen on ehdokkaille riski. Vaalirahoituslakia valmisteltaessa on haettu tasapainoa riittävän säätelyn ja säätelyn aiheuttamien kustannusten ja erilaisten haittojen välillä. Valvonnassa luotetaan äänestäjien kykyyn arvioida oikein ehdokkaita, kunhan äänestäjät saavat riittävästi tietoa ehdokkaiden sidonnaisuuksista ja esimerkiksi sitoutumisista vaalikampanjassaan kampanjakattoihin. Vaalirahoituksen ei ole haluttu vievän liikaa huomiota vaalien asiakysymyksiltä, vaikeuttavan ehdokkaiden saamista mukaan vaaleihin tai vaikeuttavan tarpeettomasti varainhankintaa. Vaalirahoituslakiin ei ole sisällytetty sellaisia raportointivelvollisuuksia, joista voisi tosiasiallisesti muodostua este ehdokkuudelle.

Vaalirahoituslain tavoitteena oli selkeyt-

tää vaalirahoituksen ilmoitusvelvollisuuden sisältöä. Poliittisen toiminnan luonne huomioon ottaen laissa ei ole ollut mahdollista ennakoida kaikkia soveltamistoiminnassa vastaan tulevia tilanteita. Lailla tavoitellaan ilmoitusjärjestelmää, joka on riittävän kat-

tava ja samalla noudatettavissa ilman kohtuutonta vaivaa ehdokkaalle. Ehdokkaan oikeusturvan ja ilmoitusten vertailukelpoisuuden turvaamiseksi laissa on pyritty mahdollisimman selkeään ilmoitusjärjestelmään.

1.2 Ilmoitusvelvolliset vuoden 2011 eduskuntavaaleissa

Ilmoitusvelvollinen vaalirahoituksestaan vuoden 2011 eduskuntavaaleissa oli kansanedustajaksi valittu ja vaalien tulosta vahvistettaessa varaedustajaksi määrätty.

Ilmoitusvelvollinen vaalirahoituksestaan vuoden 2011 eduskuntavaaleissa oli yhteensä 280 henkilöä.

1.3 Vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavat tiedot

Eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoituksessa ilmoitettavista vähimmäistiedoista säädettiin vaalirahoituslain 6 §:ssä.

Vaalirahoituksella tarkoitetaan rahoitusta, jolla katetaan ehdokkaan vaalikampanjan toteuttamisesta aikaisintaan kuusi kuukautta ennen vaalipäivää ja viimeistään kaksi viikkoa vaalipäivän jälkeen aiheutuneita kuluja riippumatta siitä, milloin nämä maksetaan. Vaalipäivä oli eduskuntavaaleissa 17.4.2011.

Ehdokkaan tuli ilmoittaa vaalikampanjansa rahoitus eriteltynä ensin ehdokkaan omiin varoihin ja ehdokkaan ottamiin lainoihin sekä toiseksi ehdokkaan, hänen tukiryhmänsä tai muun hänen tukemisekseen perustetun yhteisön saamaan ulkopuoliseen tukeen.

Perustuslakivaliokunta oli mietinnössään (PeVM 3/2010 vp) pitänyt tarpeellisena korostaa, että vaalirahoituslain 3 §:n 4 momentin säännös tarkoittaa sitä, että ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän ja muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön samalta tukijalta saamia suorituksia käsitellään yhtenä kokonaisuutena. Tämä selvennys estää sen, että pitämällä lueteltuja kolmea tahoja erillisinä sallitun tuen enimmäismäärä voitaisiin kolminkertaistaa ja erikseen ilmoitettavan yksittäisen tuen raja-arvot näin kiertää. Tämä tarkennus huomioitiin myös tarkastusviraston vahvistamassa vaalirahoitusilmoituslomakkeessa sekä vaalirahoitusilmoituksen laadinnasta annetussa ohjeessa.

Ulkopuolinen tuki tuli edelleen ryhmitellä ehdokkaan itsensä ja hänen tukiryhmänsä seuraavilta tahoilta saamaan tukeen:

- yksityishenkilöt
- yritykset
- puolue

- puolueyhdistykset
- muut tahot.

Ulkopuolisen tuen ryhmittelyä tarkennettiin vaalirahoituslakiin tehdyllä muutossäädöksellä 684/2010.

Tukena tuli ilmoittaa rahana, tavarana, palveluna tai muulla vastaavalla tavalla korvauksetta saatu suoritus. Tavanomainen talokootyö ja tavanomaiset ilmaisupalvelut eivät olleet laissa tarkoitettua tukea. Tuki tuli myös ilmoittaa, mikäli se on annettu ostamalla yksilöitäviä tavaroita tai palveluita.

Ehdokkaan tuli ilmoittaa vaalikampanjansa kulut yhteensä. Vaalikampanjan kuluina pidetään kaikkia sellaisia kampanja-aikana syntyneitä kuluja, joiden toiminnallisena tarkoituksena on edistää ehdokkaan valintaa vaaleissa ja joihin ehdokas voi itse vaikuttaa.

Kampanjakulut tuli eritellä vaalimainontaan sanoma-, ilmaisjakelu ja aikakauslehdissä, radiossa, televisiossa sekä tietoverkoissa ja muissa viestintävälineissä, ulkomainontaan, vaalilehtien, esitteiden ja muun painetun materiaalin hankintaan, mainonnan suunnitteluun ja vaalitulaisuuksiin käytettyihin kuluihin sekä muihin kuluihin.

Ilmoitusvelvollisen oli ilmoitettava erikseen kunkin yksittäisen tuen arvo ja sen antajan nimi, jos tuen arvo oli vähintään 1 500 euroa. Useat samalta tukijalta saadut suoritukset ehdokkaan vaalikampanjan kuluihin tuli laskea yhteen ja ilmoittaa yhtenä tukena.

Vaalirahoituslakiin lisättiin muutossäädöksellä 684/2010 uusi 11a §. Sen perusteella jos ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä tai muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö on ottanut lainaa vaalikampanjan kulujen kattamiseksi eduskuntavaaleissa tai

europarlamenttivaaleissa, on ilmoitusvelvollisen toimitettava Valtiontalouden tarkastusvirastolle tieto lainan määrästä sekä lainan maksamiseen saadusta vähintään 1 500 euron arvoisesta tuesta (jälki-ilmoitus). Ilmoitus tehdään laina-aikana kalenterivuositain sil-

lä vaalikaudella, johon ilmoitusvelvollisuus liittyy. Säännöstä sovelletaan vuoden 2011 eduskuntavaaleissa niiden ilmoitusvelvollisten osalta, jotka ovat vaalirahoitusilmoituksessaan ilmoittaneet rahoittaneensa vaalikampanjaansa lainalla.

1.4 Ehdokkaan vaalirahoituksen rajoitukset

Vaalirahoituslain 4 §:ssä säädetään ehdokkaan vaalirahoituksen rajoituksista. Ehdokkaan vaalirahoituksen rajoituksia tarkennettiin edelleen muutossäädöksellä (684/2010).

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö eivät saa vastaanottaa tukea, jonka antajaa ei voida selvittää. Tämä ei kuitenkaan koske tavanomaisesta keräystoiminnasta saatua tukea.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö eivät saa eduskuntavaaleissa vastaanottaa suoraan tai välillisesti samalta tukijalta enempää tukea kuin arvoltaan 6 000 euroa. Tuki puoluelaisissa (10/1969) tarkoitulta puolueelta tai puolueyhdistykseltä voi kuitenkin olla tätä suurempi, jollei se sisällä mainittua rahamäärää enempää muulta tukijalta välitettävää tukea.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö saavat vastaanottaa ulkomaista tukea vaalikampanjaan vain yksityishenkilöiltä sekä ehdokkaan aatesuuntaa edustavilta kansainvälisiltä yhteisöiltä ja säätiöiltä.

Ehdokas, ehdokkaan tukiryhmä ja muu yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimiva yhteisö eivät saa vastaanottaa tukea vaalikampanjaan valtiolta, kunnalta, kuntayhtymältä, valtion tai kunnan liikelaitokselta, julkisoikeudelliselta yhdistykseltä, laitokselta tai säätiöltä eivätkä kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla

tavalla valtion tai kunnan määräysvallassa olevalta yhtiöltä. Tämä ei kuitenkaan koske tavanomaista vieraanvaraisuutta.

Ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän ja muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön on huolehdittava, että vaalikampanjaan kuuluvasta tai sitä tukemaan tarkoitettusta maksullisesta mainoksesta käy ilmi mainoksen maksajan nimi. Yksityishenkilön nimeä ei saa kuitenkaan julkistaa ilman hänen nimenomaista suostumustaan, jos hänen maksamansa mainoksen arvo on eduskuntavaaleissa pienempi kuin 1 500 euroa.

Todettakoon, että Valtiontalouden tarkastusviraston valvontatehtävän piiriin eivät kuulu vaalirahoituslain 4 §:n ehdokkaan vaalirahoituksen rajoituksia koskevat säännökset. Sen sijaan ilmoitusten oikeellisuuden valvonnalla tarkastusvirasto myötävaikuttaa siihen, että ilmoitukset sisältäisivät olennaisilta osin oikeat tiedot.

Julkaistujen ilmoitusten oikeellisuuteen vaikuttamalle tarkastusvirasto pyrkii varmistamaan, että vaalirahoituslain 4 §:n tuen rajoitusta koskevien säännösten noudattaminen olisi yleisön tarkasteltavissa. Ilmoitusten tietojen tarkastelua varten on julkaisujärjestelmän verkkosivuille rakennettu erilaisia raportteja.

Todettakoon lisäksi, että tukirajoituksia koskevat säännökset, mukaan lukien tukikatkojen noudattaminen, jäävät poliittisen vastuun varaan.

1.5 Vaalirahoituslaissa määriteltyjen toimijoiden velvollisuudet ja vastuut

Ilmoitusvelvollinen

Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa ilmoitusvelvollisia olivat kansanedustajiksi valitut ja vaalien tulosta vahvistettaessa varaedustajaksi määrätyt. Vaalirahoitusilmoitus tuli laatia ja toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle kahden kuukauden kuluessa vaalien tuloksen vahvistamisesta eli 20.6.2011 mennessä.

Vaalirahoituslain mukaan ilmoituksensa sisällöstä vastaa ilmoitusvelvollinen.

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävänä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Tarkastusviraston tavoitteena on järjestää valvontajärjestelmä mahdollisimman helppokäyttöiseksi ja ohjaavaksi.

Tarkastusvirasto vahvisti yleisohjeen 10.12.2010 vaalirahoitusilmoituksen tekemisestä vuoden 2011 eduskuntavaaleissa (357/40/2010). Lisäksi tarkastusvirasto on ylläpitänyt jatkuvaa neuvontapalvelua vaalirahoituslakiin liittyvien kysymysten osalta.

Valtiontalouden tarkastusvirasto tarkistaa, että kaikki ilmoitusvelvolliset ovat tehneet vaalirahoituslain tarkoittaman vaalirahoitusilmoituksen. Valtiontalouden tarkastusvirastolla on mahdollisuus, mikäli ilmoitus havaitaan virheelliseksi tai puutteelliseksi, kehottaa ilmoitusvelvollista laatimaan uusi ilmoitus, täydentämään jo tehtyä ilmoitusta tai selventämään ilmoituksen oikeellisuutta tai riittävyttä. Kehotus voidaan antaa ainoastaan niissä tilanteissa, joissa valvontaa ei

voitaisi muutoin saattaa loppuun kyseisen ilmoitusvelvollisen osalta.

Valtiontalouden tarkastusvirastolla on mahdollisuus asettaa uhkasakko, mikäli ilmoitusvelvollinen ei lainkaan tee laissa määriteltyä ilmoitusta tai mikäli ilmoitus havaitaan olennaisilta kohdiltaan ilmeisen virheelliseksi tai puutteelliseksi. Sakon uhka koskee ainoastaan ilmoituksen laiminlyöntiä kokonaan tai sellaista virheellisyyttä tai puutteellisuutta, joka on ilmeinen ja koskee ilmoitusta sen olennaisilta kohdilta.

Valtiontalouden tarkastusvirastolla on mahdollisuus pyytää sellaisia selvityksiä ilmoitusvelvolliselta, jotka saattavat olla tarpeen ilmoituksen oikeellisuuden ja riittävyys-tarkistamisessa.

Valtiontalouden tarkastusvirasto julkaisee saamansa ilmoitukset viipymättä ja ylläpitää vaalirahoituksen ilmoitusrekisteriä, johon tallennetaan saadut ilmoitukset. Julkaisujärjestelmän kautta kaikilla on mahdollisuus tarkastella ilmoituksissa olevia tietoja yleisen tietoverkon kautta.

Valtiontalouden tarkastusviraston laatii eduskunnalle vaalikohtaisen kertomuksen saamistaan ilmoituksista ja toimistaan ilmoitusvelvollisuuden valvonnassa kahdeksan kuukauden kuluessa vaalien tulosten vahvistamisesta. Eduskunnalle annettavaan kertomukseen päättyy tarkastusviraston valvontatehtävä kertomuksen kohteena olevien vaalien osalta.

Oikeusministeriö

Vaalirahoituslain nojalla oikeusministeriö

toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle tiedot ehdokasrekisteristä sekä vaalien tulosten vahvistuttua tiedot ilmoitusvelvollisista. Tätä tarkoitusta varten oikeusministeriö

perustaa ja ylläpitää valtakunnallista ehdokasrekisteriä.

Oikeusministeriö toimii valtioneuvostossa ylimpänä vaaliviranomaisena.

2 Vaalirahoitusvalvonta Valtiontalouden tarkastusviraston tehtävänä

2.1 Valvonnan kohde

Vaalirahoituslaissa valtiontalouden tarkastusvirastolle määritellyn valvontatehtävän kohteena on vaalirahoituslaissa tarkoitetun ja siinä tarkemmin määritellyn ilmoitusvelvollisuuden noudattaminen. Vaalirahoituslain mukaan tarkastusviraston valvonta käsittää käytännössä vaalirahoituslain 5–8 §:ien muodostaman kokonaisuuden. Valvontatehtävä painottuu ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvontaan. Lain muiden säännösten valvonta ei kuulu tarkastusviraston tehtäviin. Tarkastusvirasto huolehtii osaltaan siitä, että kaikki laissa ilmoitusvelvollisiksi vaalirahoituksestaan säädettyt tekevät laissa säädetyn ilmoituksen. Esimerkiksi lain 4 §:ssä tarkoitetut ehdokkaat vaalirahoituksen rajoitukset eivät kuulu tarkastusviraston valvontakokonaisuuteen vaan ns. poliittisen vastuun piiriin.

Vaalirahoituslain mukaan ilmoitusvelvollinen vastaa vaalirahoitusilmoituksensa sisällöstä. Ilmoituksen sisällön virheellisyydestä ei ole vaalirahoituslaissa asetettu sanktioita. Uhkasakko voidaan asettaa vain sellaisessa tapauksessa, jossa tarkastusvirasto valvontansa perusteella katsoo, että ilmoitusvelvollisuus ei ole täyttynyt.

Tarkastusvirastolla ei ole lakiin perustuvaa oikeutta saada muuta tietoa vaalirahoitusvalvontaa varten kuin mitä vaalirahoituslaissa mainitaan. Ehdokkaan vaalirahoitus eri muodoissaan ja sillä katetut menot eivät kuulu siihen tarkastusviraston toimialaan, josta säädetään valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa (676/2000) tai laissa valtiontalouden tarkastusviraston oikeudesta tarkastaa eräitä Suomen ja Euroopan yhteisöjen välisiä varainsiirtoja (353/1995).

2.2 Tarkastusviraston toimenpiteet vaalirahoituslain toimeenpanossa vuoden 2011 eduskuntavaaleissa

Tarkastusvirasto vahvisti 10.12.2010 yleisohjeet vaalirahoitusilmoituksen tekemisestä vuoden 2011 eduskuntavaaleissa. Ohjeet ovat saatavilla myös FINLEX -säädöstietopankissa sekä tarkastusviraston ylläpitämällä verkkosivuilla osoitteessa www.vaalirahoitusvalvonta.fi. Ohje toimitettiin ennen vaaleja kaikille rekisteröidyille puolueille. Vaalien jälkeen ohje toimitettiin jokaiselle ilmoitusvelvolliselle. Tarkastusviraston ylläpitämä neuvontapalvelu aloitti myös toimintansa vuoden 2010 joulukuussa.

Puhelimitse ylläpidettyyn neuvontapalveluun tuli 31.8.2011 mennessä yhteensä 325 yhteydenottoa. Lisäksi tarkastusvirasto ylläpiti verkkosivuilla vaalirahoituslain tulkinnallisiin kysymyksiin liittyvää neuvontasiota. Vaalirahoitusilmoitusten laatimiseen liittyvää neuvontaa annettiin myös sähköpostin välityksellä. Kysymykset ja vastaukset, joilla arvioitiin olevan yleisempää tulkintaa ohjaavaa merkitystä, julkaistiin myös verkkosivuilla.

Neuvontapalveluun tulleiden yhteydenottojen perusteella tarkastusvirasto laati 20.4.2011 välitetyt tuen ilmoittamista koskevan tarkentavan teknisen ohjeen. Ohjeen laadinnan perusteena olivat välitettyä tukea koskevan vaalirahoituslain 6 §:n 2 momentin käytännön tulkinnasta tulleet useat kysymykset. Lisäksi tarkastusvirasto julkaisi verkkosivuilla vastauksen vaalirahoituslain 4 §:n 5 momenttiin liittyen mainoksen maksajan esittämistä käsitelleisiin kysymyksiin.

Vaalirahoituslain 11 §:n tarkoittamien ennakoilmoitusten vastaanottamiseen tarkastusvirastolla oli valmius välittömästi ehdokaslistojen yhdistelmän laatimisen jälkeen.

Tarkastusviraston tulee pitää tiedot saa-

tavilla yleisen tietoverkon kautta. Tiedot tulee pitää saatavilla yleisessä tietoverkossa vuoden asianomaista vaalikautta pidemmän ajanjakson ajan. Muiden kuin ilmoitusvelvollisten laatimat ennakoilmoitukset poistetaan 30 päivän kuluessa vaalien tuloksen vahvistamisesta. Kaikki vaalirahoitusilmoitukset ja ilmoitusvelvollisten jättämät ennakoilmoitukset pidetään verkkosivuilla yleisön saatavilla 20.4.2016 saakka.

Tarkastusvirasto toteutti vaalirahoituslain ja puoluelain (10/1969) tehtäviin liittyen tietojärjestelmähankinnan. Hankittu tietojärjestelmä toimii sekä vaalirahoitusilmoitusten että puoluelaisissa säädettyjen ilmoitusten vastaanottamis- ja julkaisujärjestelmänä. Sähköisessä ilmoitusmenettelyssä ilmoitusvelvollisen tunnistauduttua ja täytettyä vaalirahoitusilmoituksensa hän voi omatoimisesti saattaa ilmoituksensa julkaistuksi vaalirahoitusvalvonnan verkkosivuilla niin, että ilmoitusten ulkoasu on yhtenäinen. Paperimuodossa saapuneet ilmoitukset tallennetaan viipymättä tietojärjestelmään tarkastusvirastossa. Tällä tavoin kaikki ehdokkaiden itsensä tietojärjestelmään tekemät tai tarkastusvirastossa tallennetut vaalirahoitusilmoitukset sekä vapaaehtoiset ennakoilmoitukset tulevat välittömästi julkisiksi ilmoitusrekisterissä, joka sijaitsee verkkosivulla www.vaalirahoitusvalvonta.fi.

Markkinoilla ei ollut tähän tarkoitukseen olemassa valmiita ratkaisuja, joten tietojärjestelmä jouduttiin tarkastusvirastossa suunnittelemaan ja toteuttamaan poikkeuksellisen nopealla aikataululla lainsäädännön voimaan tullessa. Tietojärjestelmän toimivuuden ja käytettävyyden varmistaminen on jatkossa tärkeä painopistealue.

2.3 Eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten valvonnassa käytetyt kriteerit

Valtiontalouden tarkastusviraston valvontatoimiin kuuluivat annetun ilmoituksen tietojen vertailu vaalirahoituslaissa edellytettyihin tietoihin. Valvonnan pääpaino on vaalirahoituslain tarkoittamalla tavalla ilmoitusvelvollisuuden ja ilmoituksen muodollisessa oikeellisuudessa. Samoin varmistettiin, että ilmoitusvelvolliset ottivat ilmoituksiinsa kantaa kaikkiin vaalirahoituslaissa ja laissa ehdokkaan vaalirahoituksen ilmoittamisesta mainittuihin olennaisimpiin kohtiin. Ilmoitusvelvollisuuden valvonta painottui siten lähinnä ilmoitusten muodolliseen oikeellisuuteen.

Tarkastusvirasto varmisti eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten valvonnassa seuraavat asiat:

- 1 Kaikki ilmoitusvelvolliset tekivät vaalirahoitusilmoituksen.
- 2 Vaalirahoitusilmoitus on annettu vaalirahoituslain 8 §:n 1 momentissa tarkoitetussa määräajassa. Ilmoitus on annettava tarkastusvirastolle kahden kuukauden kuluessa vaalituloksen vahvistamisesta.
- 3 Vaalirahoitusilmoitus on laissa tarkoitettun henkilön antama. Sähköisen palvelun kautta vastaanotetut ilmoitukset oli mahdollista toimittaa ainoastaan sähköisen tunnistautumisen kautta. Paperimuodossa tulleet ilmoitukset tallennettiin tarkastusvirastossa järjestelmään sen jälkeen kun oli riittävällä tavalla varmistettu lähettäjän henkilöllisyydestä. Kun ilmoitus on tallennettu järjestelmään, henkilöä pidetään tunnistettuna ja ilmoitusta oikean henkilön antamana.

Lisäksi tarkastusvirasto varmisti seuraavat ilmoitusvelvollisuuteen liittyvät muodolliset vaatimukset:

- 1 Ilmoitus sisälsi ehdokkaan täydellisen nimen, arvon, ammatin tai toimen, hänet asettaneen puolueen nimen tai maininnan siitä, että ehdokas on ollut valitsijayhdistyksen ehdokas.
- 2 Vaalikampanjan kulut yhteensä on ilmoitettu. Vaalikampanjan kulut on eritelty vaalimainontaan sanoma-, ilmaisjakelu- ja aikakauslehdissä, radiossa, televisiossa sekä tietoverkoissa ja muissa viestintävälineissä, ulkomainontaan, vaalilehtien, esitteiden ja muun painetun materiaalin hankkimiseen, mainonnan suunnitteluun, vaalitulaisuuksien järjestämiseen sekä muihin kuluihin.
- 3 Vaalirahoitus yhteensä on ilmoitettu, ja se on eritelty ehdokkaan omiin varoihin sekä kaikkeen ehdokkaan, ehdokkaan tukiryhmän tai muun yksinomaisesti ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön saamaan tukeen ryhmiteltynä yksityishenkilöiltä, yrityksiltä, puolueilta, puolueyhdistyksiltä ja muilta tahoilta saatuun tukeen.
- 4 Ilmoitusvelvolliselta edellytettiin kannanotto siitä, sisälsikö vaalirahoitus yksittäisiä vähintään 1 500 euron tukia. Mikäli ilmoitusvelvollinen oli saanut vähintään 1 500 euron tukisuorituksia, tuen antaja tuli yksilöidä.
- 5 Vaalirahoitus kattoi vaalikampanjan kulut.
- 6 Ilmoitukset eivät sisältäneet olennaisia laskentavirheitä tai muita teknisiä virheitä.

Näiden lisäksi tarkastusvirasto keräsi julkisista lähteistä tietoja ehdokkaiden vaalirahoituksesta ja vertasi näitä tietoja tehtyihin vaalirahoitusilmoituksiin.

2.4 Valvontatoimivaltuuksien rajoitukset

Vuoden 2011 eduskuntavaaleissa tarkastusvirasto saattoi pyytää harkintansa mukaan osana valvontatehtävän toteuttamista ilmoitusvelvollisilta lisätietoja ja selvityksiä ilmoituksen oikeellisuuden ja riittävyyden tarkistamisessa. Velvollisuus tietojen toimittamiseen koskee kuitenkin ainoastaan ilmoitusvelvollista. Tarkastusvirastolla ei ole oikeutta pyytää ilmoituksen oikeellisuuden tarkistamiseksi selvityksiä ja lisätietoja kolmansilta tahoilta. Näin ollen tarkastusvirastolla ei ole käytännössä oikeuksia vaatia tai kerätä ilmoitusten oikeellisuuden tarkistamiseksi niin sanottuja vertailutietoja. Tämä on valvonnan ja sen tulosten tulkinnan kannalta olennainen rajoitus.

Ilmoitusvelvollisilla ei ole kirjanpitovelvollisuutta vaalikampanjansa kuluista ja rahoituksesta. Ilmoitusvelvollisilla ei ole myöskään muistiinmerkitsemisvelvollisuutta vaalikampanjansa kuluista ja rahoituksesta. Tarkastusvirastolla ei ole tarkastusoikeutta tai muutoinkaan mahdollisuuksia perehtyä ilmoitusvelvollisen järjestämään omien kampanjakulujensa ja -rahoituksen järjestämisen sisäiseen valvontaan eikä menettelyihin, jotka liittyvät ilmoitusvelvollisen toimintaan ja rahoituksen hallinnonin järjestelyihin. Todettakoon, että tarkastusvirasto lausunnossaan ehdotus laiksi ehdokkaan vaalirahoituksesta: Vaali- ja puolerahoitustoimikunnan välimietintö (25/31/2009) esitti, että

muiden kuin kunnallisvaalien ehdokkaille säädettäisiin muodollinen kampanjankulujen ja rahoituksen seurantavelvollisuus.

Ilmoitusvelvollisuuden olennaisten sisällöllisten virheiden tunnistaminen on vaalirahoitusvalvonnan keskeisin haaste. Virheiden ja poikkeamien esille tulemista saattavat edistää kantelut. Kantelut on syytä ottaa huomioon valvonnassa, mutta niiden ei saa antaa ohjata valvontatehtävää siten, että valvonnan objektiivisuus ja riippumattomuus kärsivät. Kantelujen sisältöön voivat vaikuttaa etujen ristiriita kantelijan ja kantelun kohteena olevan ehdokkaan välillä tai niin sanotut poliittiset syyt. Lisäksi on huomattava, että tarkastusviraston valvontatehtävä päättyy kertomuksen antamiseen eduskunnalle. Tämän jälkeen ilmoitusvelvollisilla ei ole velvollisuutta toimittaa tarkastusvirastolle lisätietoja ja lisäselvityksiä, joihin kantelut saattaisivat antaa aihetta.

Ilmoitusvelvollisten voidaan olettaa tekevän vaalirahoituslain ja annettujen ohjeiden tulkintavirheitä ja tavanomaisia inhimillisiä virheitä. Tällaisia voivat olla myös muutoin kuin rahana saadun tuen arvon arviointivirheet. Ilmoitusvelvollinen voi saada väärän tiedon rahoittajalta sen antaman tuen arvosta ja ilmoittaa tämän väärän tiedon. Näistä syistä johtuen on mahdollista, että vaalirahoituksesta ilmoitettuihin tietoihin jää jonkin verran epätarkkuutta.

3 Valtiontalouden tarkastusviraston saamat ilmoitukset ja toimenpiteet ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonnassa

3.1 Ennakkoilmoitukset

Vaalirahoituslain 11 §:n tarkoittamat ennakkoilmoitukset tuli eduskuntavaaleissa toimittaa 16.4.2011 mennessä Valtiontalouden tarkastusvirastolle. Ennakkoilmoituksensa vaalikampanjojensa kuluista ja rahoituksesta toimitti määräaikaan mennessä yhteensä 935 eduskuntavaalien ehdokasta. Kaikki määräaikaan mennessä toimitetut ennakkoilmoitukset julkaistiin välittömästi.

Muiden kuin ilmoitusvelvollisten jättämät ennakkoilmoitukset poistettiin vaalirahoituslain 12 § 2 momentin mukaisesti julkaisusta 30 päivän kuluttua vaalien tuloksen vahvistamisesta. Ilmoitusvelvollisten jättämät ennakkoilmoitukset pidetään kaikkien saa-

tavilla yleisessä tietoverkossa viiden vuoden ajan vaalien tuloksen vahvistamisesta eli 20.4.2016 saakka. Ilmoitusvelvollisista 128 jätti ennakkoilmoituksen vaalirahoitukseen ennen vaalipäivää.

Ennakkoilmoituksensa jätti noin 40 prosenttia kaikista ehdokkaista. Vertailun vuoksi todettakoon, että vuoden 2009 europarlamenttivaaleissa ennakkoilmoituksen jätti noin 32 prosenttia ehdokkaista.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle jätetyistä ennakkoilmoituksista 46 jätettiin paperimuodossa. Loput ennakkoilmoituksista jätettiin sähköisen verkkopalvelun kautta.

3.2 Vaalirahoitusilmoitukset

Valtiontalouden tarkastusviraston laatima ohjeistus toimitettiin henkilökohtaisesti kaikille ilmoitusvelvollisille. Ohjeistuksen tavoitteena oli myötävaikuttaa siihen, että laadittavat ja tarkastusvirastolle toimitettavat ilmoitukset on laadittu vaalirahoituslain mukaisesti.

Kaikki vuoden 2011 eduskuntavaalien ilmoitusvelvolliset jättivät vaalirahoituslain tarkoittaman vaalirahoitusilmoituksen. Määräajan jälkeen vaalirahoitusilmoituksen jätti neljä ilmoitusvelvollista.

Ilmoitusten vastaanottamisen yhteydessä pyrittiin varmistumaan siitä, että ilmoitukset sisältäisivät vaalirahoituslain edellyttämät tiedot yhdenmukaisella tavalla ilmoitettuina. Yhteensä 19 ilmoitusta tarkennettiin niiden vastaanottamisen jälkeen ennen määräajan täyttymistä. Yhteensä 14 ilmoitusta täydennettiin määräajan jälkeen.

Ilmoitusvelvollisten vaalirahoitusilmoituksessaan ilmoittama vaalirahoitus kattoi

ilmoituksessa esitetyt vaalikampanjan kulut. Ilmoitukset oli laadittu vaalirahoituslain tarkoittamalla tarkkuudella, ja ilmoitukset sisälsivät ilmoitusvelvollisten kannanotot kaikista vaalirahoituslain noudattamisen kannalta olennaisimmista asioista. Vaalirahoitusilmoitukset pidetään yleisön saatavilla 20.4.2016 saakka.

Vaalirahoitusilmoituslomakkeille rakennettiin myös mahdollisia virheitä ehkäiseviä kontrolleja siten, että ilmoitusjärjestelmä ohjaa vaalirahoituslain mukaiseen ilmoitustarkkuuteen. Samalla varmistuttiin myös siitä, että ilmoitusvelvollinen ottaa vaalirahoitusilmoituksessaan kantaa kaikkiin vaalirahoituslaissa määriteltyihin asioihin.

Vaalirahoitusilmoituksista jätettiin sähköisen ilmoitusjärjestelmän kautta 75 prosenttia kaikista ilmoituksista. Paperimuodossa ilmoituksen toimitti tarkastusvirastolle 71 ilmoitusvelvollista.

3.3 Jälki-ilmoitusvelvollisuudet

Vaalirahoitusilmoituksista 41:ssä ilmoitettiin vaalikampanjaa rahoitetun lainalla. Tämä tarkoittaa, että 41 ilmoitusvelvollista on myös velvollinen tekemään vaalirahoituslain 11 a §:n tarkoittaman jälki-ilmoituksen. Jälki-ilmoitus sisältää kalenterivuositain tiedot lainan määrästä ja lainan maksamiseen saadusta vähintään 1 500 euron arvoisesta

tuesta. Jälki-ilmoitus tehdään laina-aikana sen vaalikauden ajan, johon ilmoitusvelvollisuus liittyy. Vuoden 2011 ilmoitusvelvollisten osalta jälki-ilmoitusvelvollisuus päättyy siten vuonna 2015 tai kun laina on kokonaan takaisin maksettu.

Jälki-ilmoitusvelvollisille toimitetaan ohjeet velvollisuuden täyttämisestä erikseen.

3.4 Vaalirahoitusilmoituksiin liittyvät selvityspyynnöt

Eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuuden varmistamiseksi Valtiontalouden tarkastusvirasto pyysi vaalirahoituslain 8 § 3 momentin tarkoittamia selvityksiä ilmoituksen oikeellisuuden ja riittävyyden selventämiseksi yhteensä 43 ilmoitusvelvolliselta. Selvityspyynnöiden tavoitteena oli varmistua erityisesti siitä, onko ehdokkaiden tukiryhmien järjestämät rahankeräykset ilmoitettu asianmukaisesti vaalirahoitusilmoituksissa. Selvityspyynnöiden perusteena ei ollut epäily vaalirahoitusilmoitusten

oikeellisuudesta. Selvityspyynnö perustui tarkastusviraston julkisista lähteistä keräämiin tietoihin, joiden mukaan kampanjan rahoituksen osalta järjestettiin tukiryhmän toimesta rahankeräys eikä tukiryhmää oltu ilmoitettu vaalirahoitusilmoituksessa

Kaikki ilmoitusvelvolliset, joille selvityspyynnö lähetettiin, toimittivat pyydetyt selvitykset asianmukaisesti. Saadut selvitykset läpikäytiin ja arvioitiin onko niiden perusteella tarpeen kehottaa ilmoitusvelvollisia täydentämään laatimiaan vaalirahoitusilmoituksia.

3.5 Vaalirahoitusilmoitusten täydentäminen

Ilmoitusten käsittelyn ja tarkastusten yhteydessä tarkastusvirasto pyysi 31 ilmoitusvelvollista täydentämään tai korjaamaan tekemäänsä ilmoitusta. Korjaukset liittyivät

pääsääntöisesti puutteisiin kulujen tai rahoituksen erittelytiedoissa.

Ilmoitusvelvolliset täydensivät ilmoituksiinsa viipymättä.

3.6 Kantelut vaalirahoitusilmoituksista

Valtiontalouden tarkastusvirastolle ei ole tehty kanteluita vuoden 2011 eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoituksiin liittyen. Eduskunnan oikeusasiamies siirsi kaksi sille

tullutta kantelua Valtiontalouden tarkastusviraston käsiteltäväksi. Kanteluiden perusteella tarkastusvirasto pyysi ja sai asianomaisilta ilmoitusvelvollisilta selvitykset.

3.7 Yleisiä huomioita vaalirahoitusilmoituksista

Vaalirahoitusilmoituksia analyttisesti tarkasteltaessa voidaan todeta, että vaihteluväli ilmoitusvelvollisten käymän kampanjan kulujen osalta on varsin suuri. Suurin vaalikampanja eduskuntavaalien vaalirahoitusilmoitusten perusteella oli euromäärältään 97 562,47 euroa ja pienin 1 170,67 euroa. Kaikkien ilmoitusvelvollisten vaalirahoitusilmoitusten perusteella vaalikampanjan kampanjakulujen keskiarvo oli noin 32 384 euroa ja mediaani noin 30 500 euroa.

Vaalirahoituslain mukaisten ilmoitusten tulkinnan kannalta olennaista on huomata, että ilmoitusvelvollisen kampanjakuluihin on tullut sisällyttää ainoastaan ehdokkaan henkilökohtaiseen kampanjan kulut. Puolueen

yhteismainontaan liittyviä kuluja ei ole tullut ilmoittaa osana ehdokkaan kampanjakuluja.

Vaalirahoitusilmoitusten perusteella 15 ilmoitusvelvollisen saama vaalikampanjan tuki ylitti vaalikampanjan kulut. Vaalirahoituslaissa ei ole erikseen säädetty tällaisesta tilanteesta. Kuitenkin tilanne on huomioitu vaalirahoituslakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 13/2009 vp) siten, että mikäli vaaleissa hankitusta rahoituksesta jäisi osa käyttämättä, siirtyisi se ehdokkaan omiin varoihin käytettäväksi seuraavissa vaaleissa taikka tukiryhmän tai muun yksinomaan ehdokkaan tukemiseksi toimivan yhteisön varallisuuteen käytettäväksi ehdokkaan tukena seuraavissa vaaleissa.

3.8 Yleisiä huomioita vaalirahoituslain toimivuudesta

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että vaalirahoituslaki siihen tehtyine muutoksineen antaa hyvät edellytykset ehdokkaiden vaalirahoituksen avoimuuden toteuttamiselle. Vaalirahoituslain määrittämää prosessia voidaan yleisellä tasolla pitää toimivana.

Valvonnan tulosten arvioinnin näkökulmasta on kuitenkin huomioitava, että koska muodollista kampanjakulujen ja -rahoituksen seurantavelvollisuutta ei ole säädetty, ei valvonnassa voida toteuttaa tosiasiallisia tarkastuksia. Vaalirahoituksen läpinäkyvyys perustuu edelleen olennaisimmilta osiltaan ilmoitusvelvollisten avoimiin ja rehellisiin ilmoituksiin.

ETYJ/ODIHR:n vaaliarviointivaltuuskunnan vuoden 2011 eduskuntavaaleista antamassa raportissa (21.7.2011) käsiteltiin myös vaalirahoitukseen liittyviä kysymyksiä. Raportissa todettiin muun muassa, että käteislahjoitukset ovat avoimuuden näkökulmasta erityisen riskialttiita. Lisäksi raportissa todetaan, että Valtiontalouden tarkastusviraston tutkintavaltuudet ovat rajalliset. Tähän liittyen voidaan todeta, että tarkastusviraston näkökulmasta sen toimivaltuudet ovat vaalirahoitusvalvontatehtävässään sinällään riittävät, mutta eduskuntavaaleissa ja europarlamenttivaaleissa ilmoitusvelvollisten velvollisuudet kampanjakulujen ja rahoituksen muodolliseen seurantaan ovat toimivan valvonnan näkökulmasta riittämättömät.

Valvonnan toteuttamisen osalta on huomioitava, että tarkastusvirastolle osoitettiin vaalirahoituslailla ja puoluelain (10/1969)

muutoksilla uusia tehtäviä ilman lisäresursseja. Näiden tehtävien asianmukainen hoitaminen on edellyttänyt tarkastustoiminnan resurssien suuntaamista vaali- ja puolerahoitusvalvontaan sekä siihen liittyvään asiakaspalvelutyypiseen työhön.

Vaalirahoituslaista tai sen esitöistä on johdettavissa useisiin tulkintatilanteisiin toimivia ratkaisumalleja. Kuitenkin esimerkiksi rajanvedot ehdokkaan tavanomaisen toiminnan ja vaalikampanjoinnin välillä ovat erittäin tulkinnanvaraisia.

Vaalirahoituslakiin lisättiin muutossäädöksellä (684/2010) välitetyn tuen ilmoittamista koskeva säännös. Tuen saajan on ilmoitettava myös tieto välitetyn tuen antajasta, jos tuki sisältää välitettyä tukea vähintään 1 500 euron arvosta. Käytännössä säännöksen soveltaminen on osoittautunut erittäin haastavaksi. Lisäksi sen soveltaminen saattaa johtaa käytännössä tilanteisiin, jossa tuen ensisijainen kerääjä tulee ilmoitetuksi huomattavana tukijana ilman että tämä on siirtänyt ns. omia varojaan tuen saajalle.

Myytäväksi lahjoitetun omaisuuden lahjoittajaa ei nykyisen vaalirahoituslain perusteella edellytetä ilmoitettavaksi tukijana. Ainoastaan tavaran ostaja tulee tukijana ilmoittaa mikäli ostoon sisältyvän tuen nettomääräinen arvo on vähintään 1 500 euroa. Tällöin saattaa syntyä tilanne, jossa tavaran ostajalla ei ole käytännössä mahdollisuuksia arvioida ennen tuen antamista nimetäänkö hänet julkisesti ehdokkaan tukijaksi.

4 Johtopäätökset

Kaikki vuoden 2011 eduskuntavaalien ilmoitusvelvolliset ovat jättäneet lain tarkoittaman vaalirahoitusilmoituksen. Vaalirahoitusilmoitusten oikeellisuudesta vastaa vaalirahoituslain perusteella aina ilmoitusvelvollinen.

Ilmoitusten käsittelyn, selvitysten ja tehtyjen täydennysten jälkeen tarkastusviraston tietoon ei ole tullut seikkoja, joiden perusteella Valtiontalouden tarkastusvirastolla olisi syytä epäillä vastaanottamiensa ilmoitusten oikeellisuutta.

VALTIONTALOUDEN TARKASTUSVIRASTO
Antinkatu 1, PL 1119, 00101 Helsinki
Puh. 09 4321, faksi 09 432 5820, www.vtv.fi

ISSN 1798-6257 (mid.)